

1840

Torsdagen

Den til Forjendelse
Kongelig allernaadigst

N° 101.

den 25de Juni.

med Brevposterne
allene privilegerede

Narhuus Stifts Tidende.

Redigeres og udgives 4 Gange ugentlig af Overtroiscommisair A. F. Elmquist.

Fædrelandet.

Hs. Maj. Kongen har ved Resolution af 10de dennes bestemt, at Finantserne skulle udrede den Godtgjorelse, der tilkommer Major Magens paa Grund af det Tab af Embedsindkomster, den mod ham anlagte og den 19de April f. A. i Hoiesteret paadomte Sag har paaført ham, saavel som Omkostningerne i Anledning af Actionen, imod at denne Godtgjorelse (mellem 4 og 5000 Rbd. saavidt vi vide) refunderes af dem, der have understrevet Actionsordren (dHrr. Generalgouverneur Scholten og forrige Regjeringsraad Koefoed, for Tiden Byfoged i Randers). (Fædel.)

Justitsfondet er, efter at Hindringerne for denne Foranstaltning endelig ere overvundne, inddraget under Finantserne. (S. Bl.) — Det samme er Tilfaeldet med samtlige under det danske Cancellie henhørende Fonds. (Hf. A.)

Ifølge kongelig Resolution skal Cancelliets aarlige Budget, som i de senere Aar har været mellem 52000 og 53000 Rbd., indskrænkes til 50,000 Rbd. aarlig. Da denne Resolution imidlertid først er falden for saa Dage siden, saa er det endnu ikke taget under Overveelse, hvorledes Differencen skal bepsares, men der er aldeles ingen Sandsynlighed for, at man vil forsøge paa at indvinde den ved at afknappe de allerede noksom afknappede Gager, saa meget mindre som der gives mange andre Maader, hvorpaa Differencen kan dækkes. (L. F. St. A.)

I Kjøbenhavn toler man om at Kronprindsen efter Kroningen vil gjøre en Reise til et tydsk Bad, og iblandt de høie Fremmede, som man mener samtidig ville indfinde sig der, nævnes og Storhertugen af Mecklenborg-Strelitz med Familie. (L. F. S. A.)

De paa Sjælland garnisonerende Regimentter og Corps skulle ei i Aar indkalde deres Frisold og Districtsheste; disse Regimentter og Corps skulle derimod exercere i Standquartererne med den tjenstgjorende Styrke. (Brlg. A.)

Ved deløbene paa Nørrefælled i Mandags havde Veiret aldeles imod sig; thi baade blæste det, og den megen Regn, der faldt saavel før som under Løbene, gjorde Jordbunden meget blød og slibrig. Hs. Kgl. Hoibed Prinds Ferdinand var Dommer. I det første Løb for 2aarige Heste, 2000 Alen (Fuldblodsheste concurrere kun til 1ste Præmie) deeltog 9 Heste, af hvilke Capt. Reckes Goma tog 1ste Præmie 300 Rbd., Grev Reventlows brune Halvblodshingst 2den, 200 Rbd., og Krigsraad Lassons Y Logic 3die, 100 Rbd. — I 2det Løb for 3, 4, 5 og

Gaarige Bønderheste, 3000 Alen, Heats, tog Kas mus Michellsens brune Gaarige Hoppe 1ste Præmie, 100 Rbd., Niels Hansens røde 4aarige Hoppe 2den, 50 Rbd., og Ole Hansens sorte 5aarige Hoppe et Solvbæer. Flere Heste deeltog ei i Løbet. Ved tredje Løb, 3000 Al., hvortil 3 Heste vare stillede, vandt D. Petersens the Forsaken 400 Rbd. og Grev Reventlows Coronation 100 Rbd. — I fjerde Løb, 4000 Alen, deeltog kun D. Petersens Seraphia og Grev Reventlows Nordstard, af hvilke den sidste vandt 400 Rbd. og den første 200 Rbd. — I femte Løb, 6000 Al., deeltog 4 Heste, af hvilke Fischers the Cryer vandt 700 Rbd. og D. Petersens Podarkes 300 Rbd.

I Dyrehaven forevises „Lit de parade“ og „Castrium dolores“ af Hs. Maj. Kong Frederik den Sjette, under en Belysning af 130 Borkjerter.

Stibscapt. J. E. Christensen er ved Landsoverretten dømt til at bøde sine 3 Mark for fornærmelige Udladelser i „den Frisindede“ mod Skipper Ambrosius. Ved samme Ret er Nysofvefabrikant Weis bleven idømt en Mulct af 100 Rbd. for fornærmelige Ytringer og Beskyldninger, i et Andragende til Generaltoldkammeret, mod Toldvæsenet i Vangensfelde. (Bl. A.)

Ved Hoiesteret er Fæstegaardmand fra Holdstenhavn Peder Pedersen af Laarup frifunden for Gaardfæster Jeppe Hansens Tiltale (betræffende Femtedelen af en i Klasselotteriet i Aaret 1836 falden Gevinst, stor 8000 Rbd.). Fremdeles er Sidse Larsdatter for Blodskam dømt til at have sit Liv forbrudt.

I Fredags disputerede Cand. med. S chir. Reser. vemedicus Dahlerup for den med. Licentiatgrad, og f. D. Cand. theol. D. Gad for Licentiatgraden i Theologien. Ved den første opponerede af Auditoriet: Dr. med. Bremer, Studios. med. Madvig, Baron Dirckink-Holmsfeldt, Vicent. med. Melchior og Bataillonschirurg Lorch. Ved den sidste: Hof- og Stadsretsassessor Dr. juris Dreier og Cand. theol. Hagen.

Cand. juris H. F. Trojel („Dagens“ formodede fremtidige Redacteur) er nu fremtraadt som Forfatter af den i Bladet „Dagen“ indrykkede skarpe Artikel mod de liberale Blade og navnlig „den Frisindede“, til hvilke han kaster Feidehandsken. „Fra denne Dag — erklærer han — er jeg „Fædrelandets“ aabenbare Fiende, og jeg skal anvende enhver Evne, Gud har betroet mig, jeg skal uafsladelig røre min Pen og min Tunge for at modarbejde den Fordærvelsens Strøm, der fra de liberale Blade meer og mere truer at overskylle mit Fædreland.“

Generalpostdirectionen har i dette Foraar be-
gynndt paa at faae afhjulpet en for saare mange Rei-
sende ubehagelig Gene, ved at lade de Postillon-
er, der kjøre Deligencerne fra Kbhvn., lære at blæse et
Par Stykker paa Trompet af en Trompeter ved Ar-
tilleriet. Vi ville haabe, at det ikke maa blive ved
Deligencekudstene alene, men at ogsaa Dagvogns- og
andre Personpostkudstene maae tage Deel i denne Un-
derviisning.

Mad. Kretschmer, der i længere Tid ikke har
været paa Theatret, fremtraadte atter forleden Aften
som „Elvira“ i „den Stumme.“ Denne Sangerinde,
(bedder det i Rhonsp.) der med Hensyn til Præcision
og Correcthed i Sangen og Reenhed i Intonationen
ikke staaer tilbage for nogen af vore andre Sanger-
inder, har desværre aldeles tabt sin Stemme, og hen-
des Udførelse af Elvira's vanskelige Søngeparti var
derfor i den Grad ubelidig, at den fremkaldte saa
stærke og saa eensstemmige Mishagssyttringer som vi
ikke længe have hørt dem i Theatret. Vi vilde saa-
vel for Publikums, som for Mad. K.'s egen Skold
have ønsket, at hun slet ikke var fremtraadt; thi,
kjøndt vi vel paa den ene Side føle, hvor krænkende
det maa være for en Skuespillerinde, der for ikke lang
Tid siden er bleven hørt og set med Bisald, ved sin
Gjenoptrædelse paa Scenen at blive modtagen med
en Hilsen, som den, der blev Mad. K. til Deel, maae
vi dog paa den anden Side erkjende, at Publikums
Mishagssyttringer vare aldeles retfærdige, og at den
 eneste Maade, hvorpaa det Slette og Middelemaadige
kan fjernes fra Theatret, er den, ikke at taale det,
naar det viser sig.“

Ogsaa fra Flensborg, Slesvig, og flere Sles-
vigholst. Stæder affendes der Deputationer til Kro-
ningsfesten.

Den Retsdag, som Proprietair Hansen i Fyen
havde anlagt mod Repræsentantskabet for Fyens Stifts
Læseforening, i Anledning af dens ved en overorden-
lig Generalforsamling tagne Beslutning, offentlig at
erklære, „at Læseforeningen i hoi Grad misbilligede
den Brug af Pressen, som Hansen havde gjort i sit
udgivne Sendebrev til Biskop Faber,“ er i Mandags
paakjendt af Lands-Doverretten, der har kjendt Bytings-
dommen ved Magt at stande. Ved samme vare de
Indstævnte frifundne for Citantens Tiltale, og Denne
idømt Sagens Omkostninger. (Berlg. Id.)

Ved Frederik den Sjettes Kroning bleve Aalborg
Byes Indvaanere enige om, ikke at høitideligholde
Dagen ved Illumination, men derimod at anvende de
Summer, som dertil vilde have medgaaet, til at stifte
et Legat, af hvis Renter et Antal fattige Børn aar-
lig kunde oplædes. Sagen vandt saadan Fremgang,
at fra 1816 til indværende Aar ere 144 Dreng-
e og 153 Piger af dette Fond blevne oplædte til deres
Confirmation. Ved den nu forestaaende Kroning ag-
ter man at gjøre det samme, og haaber saaledes at
see Legatets Virksomhed end mere udvidet. (A. Av.)

Det af Hr. Claason intenderede Uldgarnsspinderi
i Sneiberg eller rettere i Skarrild Sogn, Hammerum
Herred, tvivler man om kommer istand. — Rngtet
om, at 120 Fiskere paa Fjans skulde have tilsat Livet ved
Fiskeri, har, Gud skeelov, viist sig at være falsk. (A. Av.)

J Randers Avis No. 88 læses følgende Dpfordring:
Landsmænd!

Nu har vi ikke ret længe til første August; og Him-
melbjerget er ikke styrtet. Skal Sagen, I vide vel selv,
blive til Intet? Thi Noget — en Skovtuur, et Fjorbal
— det er det samme som Intet. Landsmænd! Skal det
blive til Noget, saa stræber nu at kalde sammen! Fortæl

dem baade her og der: hvilken herlig Udflugt der er fra
Himmelbjerget; mod Syden lige ned til Eideren, mod Nor-
den langt ud over Stagen, og mod Vst et langt Stykke
paa hin Side Vresund. Fortæl dem: at man paa dette
Bjerg kan see ind i Fremtiden, sine virkelig Bogersind,
Nationalkraft — ikke i Munden allene, men ogsaa i Aan-
den, i Hjertet og — i Haanden; ja sig dem: at man
grangivelig siner et scandinavist Forbund, været af et
langt stærkere Stof end salig Magrethens Trestat, som
salig Hansen stak af i Baven. Forsikker dem om: at
her tænker man aldrig paa at bryde ned, men paa at
bygge op: ikke paa at løse, men paa at binde: ikke paa
at omstyrte Thronen, men paa at grundfæste den. Konge
og Folk skal være eet, som Hoved og Kropp: da vil, og
da kan Hovedet føde og vederqvæge sit eget Kjød; at have
det, vilde være at hade sig selv. Bring dem og saa smaat
i Grindring om: at Sovesyge har været epedemisk herinde i
mange, mange Aar, og har foranlediget store og smertelige
Amputationer. Sover man nu ogsaa over sig — sover over
1ste August, saa: god rolig — Dog Nei! det er da ikke
muligt; her er dog Folk oppe endnu, som baade kunne og
ville holde Dinene aabne, uden at behøve Spielker paa
dem. Saa rører Eder da, I unge og raske Mænd! Og-
saa I ældre, der ikke tvivle om gamle Danmarks For-
yngelse! Og I, som bare den gamle Littemand til Bog-
uen, bærer dog ikke hans sjenneste Haab til Graven!
Spentrup i Stjærsummer 1840.

Aarhus, den 25de Juni. Bogtrykkerkunstens fire-
hundredaarige Jubilæum blev igaar, den 24de Juni, fejret
her ved en stor Diner paa Raadhuusalen, hvortil ifor-
veien var stekt Indbydelse ved et trykt Program, der inde-
holdt en historisk Fortælling om Bogtrykkerkunstens Op-
findelse og dens Fremskridt i Danmark indtil vore Dage.
Festens Bestyrelse vare: Hrr. Justitsraad Borgemeester
Fleischer, Justitsraad Dr. med. Willemoes, Stifts-
provst Lindhardt, Rectorerne Blache og Rielsen,
samt Overkrigscommissair, kgl. privil. Bogtrykker Elm-
quist, og Typograph Konnerup. For Dineen var for-
anstaltet en særdeles interessant Udstilling af aldgamle
Skrifter, hvoriblandt nogle af de allerførste som vare pren-
tede her i Danmark, og navnlig i Aarhus, for trehun-
drede Aar siden. Selve Festen indledtes ved en Staal for
„Kongen“ (udbragt af Justitsraad Willemoes.) Der-
næst udbragtes følgende Staal: „Guttenbergs Minde“
(af Overkrigscommissair Elmquist), for „Almeenophy-
sning“, (Stiftsprovst Lindhardt), for „Trykkesfriheden“
(Cand. philol. Boghandler Bruun. Denne Staal led-
sagedes af et serdobbel Hurra.) for „Sandhed og Hver som
Sandhed ærer“ (Rector Blache), for „Pressens flere
Brug“, „Typographerne“, „Aarhus By“, 2c. 2c. Flere
Sange bleve affjungne til de forskjellige Staal, og nogle
af disse ledsagedes med passende Taler. Ogsaa nogle
fremmede Typographer, fra Nabostæderne, havde indfun-
det sig til denne Fest, som desuden havde det Mærkværdige
ved sig, at Ingen af dem som vare tilstede derved, ople-
ver Rage dertil. Om Aftenen blev der paa Theatret op-
ført af det Måleriske Skuespillerfælleskab: „Johan Gutten-
berg“, Skuespil i 3 Afdelinger af Fru Charlotte Birch-
Pfeifer. Forend Skuespillets Begyndelse blev der af Pub-
likum affjungt en af Hr. Fr. Sneiderff Birch-
fortætt Sang. Endnu var tilføies, at de fleste af de i Ha-
nen liggende Skibe havde flagget i Anledning af Dagens
høitidelighed.

Indsendt.

Foranledigede ved flere Forespørgsler finde vi det nød-
vendigt at bekendtgjøre for et aret Publikum, at vi in-
genlunde have opgivet Ideen til Dpførelse af en Minde-
støtte for vor tabte Frederik. Hvad Landet skulder
Ham, staaer for dybt indpræget i vore Hjertes, til at
vi ikke skulle gjøre Alt hvad der staaer i vores Magt for
at opnaae Udførelsen af vores Plan. Men da vi saae os
nedsagede at opgive vores første Idee, at placere den paa-
tænkte Støtte paa Himmelbjerget, have vi maattet see os
om en anden Plads. Denne have vi da ogsaa fundet paa
Skanderborg Slotsbakke, som velvilligen er os ind-
rømmet af Bedkommende i Skanderborg, men hvortil høi-
ere Approbation endnu behøves. Paa denne er det vi
vente, og vi maa derfor bede Bedkommende at have lidt
Taalmodighed endnu.

Wulfgaard og Udeberts minde d. 21de Juni 1840.
Jugversen. Dalgas.